

บทความวิจัย

เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบภาชิตจีนและภาชิตเขมรที่มีความหมาย
คล้ายคลึงกัน

โดย

นายอภิชัย คงคุณ

รหัสนักศึกษา 05590655

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร

ชื่อเรื่องบทความวิจัย	การศึกษาเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาเวียดนามที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน
ผู้เขียน	นายอภิชัย คงคุณ
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.อุบล เทศทอง
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาเวียดนามที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายและการใช้คำในภาษาจีนและภาษาเวียดนาม โดยมีวิธีการดำเนินงานได้แก่ ค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนและภาษาเวียดนามจากหนังสือและเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต เก็บรวบรวมข้อมูลภาษาจีนและภาษาเวียดนามที่สามารถนำมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกันได้ และจัดหมวดหมู่ของภาษาที่รวบรวมมาได้

ผลการศึกษาภาษาจีนและภาษาเวียดนามผ่านทางหนังสือ เว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ สามารถพบภาษาจีนและภาษาเวียดนามจำนวนมาก ในจำนวนภาษาเหล่านั้นมีภาษาที่มีความหมายเหมือนกันถึง 60 ภาษา เนื่องจากทั้งจีนและเวียดนามเป็นประเทศในภูมิภาคเอเชีย ส่งผลให้มีมุมมองทางด้านต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ส่วนสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบไม่ว่าจะเป็นพืช สัตว์ สิ่งของ ซึ่งสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน จะถูกนำมาสร้างสรรค์เป็นภาษา ภาษาที่มีความหมายเหมือนกันยังสามารถจัดกลุ่มตามสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบในภาษาได้เป็นสองกลุ่มคือภาษาที่มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน และอีกกลุ่มคือภาษาที่มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน

คำสำคัญ : ภาษาจีน, ภาษาเวียดนาม

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่องการศึกษเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาเวียดนามที่มีความหมายคล้ายคลึงกันเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450112 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อุบล เทศทอง อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

อภิชัย คงคุณ

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1. ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2. วัตถุประสงค์.....	2
1.3. ขอบเขตการวิจัย.....	2
1.4. วิธีการศึกษา.....	2
1.5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงิน.....	4
2.2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงิน.....	6
บทที่ 3 ผลการวิจัย.....	8
3.1. ภาษีที่มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน.....	8
3.2. ภาษีที่มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบต่างกัน.....	20
บทที่ 4 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	33
บรรณานุกรม.....	35
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	37

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ที่มาและความสำคัญ

“ภาษิตหมายถึงถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านาน ภาษิตมีใช้ในทุกสังคม เป็นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิดความรู้สึกร้อยอย่างกระชับแต่กินความหมายลึกซึ้ง ภาษิตนอกจากทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการสั่งสอน ให้แง่คิดและเตือนสติคนในสังคมแล้ว ภาษิตยังทำหน้าที่สะท้อนค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิตของชนชาติเจ้าของภาษิตอีกด้วย” (อุบล เทศทอง. 2558 : ง) ภาษิตจึงมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์มาตั้งแต่อดีตกาลแล้ว และนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของภาษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการสั่งสอนเตือนสติมนุษย์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งเรื่องการใช้คำพูด ความไม่ประมาท ความกตัญญู กตเวทิตะ รู้จักตอบแทนผู้มีพระคุณ เป็นต้น

“หากกล่าวถึงอารยธรรมอันยิ่งใหญ่บนโลกนี้ มีเพียงแค่นี้ก็อารยธรรมนักที่มีอายุสืบทอดกันมายาวนานกว่าพันปี กระทั่งทุกวันนี้ก็ยังคงยิ่งใหญ่อยู่ในสังคมโลกปัจจุบัน หลายต่อหลายอารยธรรมอาจรุ่งเรืองในช่วงเวลาหนึ่ง และมลายหายสูญลงไปในเวลาเพียงไม่นาน” (รงรอง วงศ์โอบอ้อม. 2560 : 9) บางอารยธรรมยังคงอยู่และสืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบัน แต่ในทางกลับกันอารยธรรมที่มีปัญหาหรืออุปสรรคที่ไม่สามารถผ่านมาได้ก็จะทำให้ไม่สามารถสืบทอดต่อมาได้เช่นกัน

“ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์สืบต่อกันมายาวนานที่สุดประเทศหนึ่งในโลกและยังมีการค้นพบหลักฐานด้วยว่าเป็นถิ่นที่อาศัยของมนุษย์มาแต่ยุคดึกดำบรรพ์ที่เก่าแก่แห่งหนึ่งของโลกด้วย” (รงรอง วงศ์โอบอ้อม. 2560 : 17) จึงทำให้จีนมีอารยธรรมสูงส่ง และมีวัฒนธรรมหลาย ๆ ด้านเป็นของตนเอง ไม่เพียงแค่นั้นจีนยังสามารถสืบทอดวัฒนธรรมดังกล่าวมาจนกระทั่งทุกวันนี้ได้ จึงทำให้วัฒนธรรมของจีนนั้นเข้มแข็งอย่างยิ่ง

ภาษาจีนจัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต เกิดขึ้นมานับหลายพันปีพร้อมกับบรรพบุรุษของพวกเขา ชาวจีนดั้งเดิมสามารถสร้างสรรค์ภาษาขึ้นมาใช้เอง และใช้สืบเนื่องมาจนปัจจุบัน ประเทศจีนจัดได้ว่ามีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา เนื่องจากได้มีการสร้างภาษิตขึ้นมาใช้เองด้วย ภาษิตจำนวนมากเกิดขึ้นจากการสังเกตพฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ ธรรมชาติรอบตัว แล้วนำมาสร้างเป็นภาษิต ชาวจีนได้นำภาษิตที่สร้างขึ้นไว้เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือในการสั่งสอนลูกหลานและเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินชีวิต

นอกจากจีนจะมีอารยธรรมอันสูงส่งแถบเอเชียตะวันออกแล้ว ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เขมรก็เป็นประเทศหนึ่งที่เคยพบกับความเจริญเหล่านี้นมาก่อน

เขมรเคยมีวัฒนธรรมที่รุ่งเรืองในอดีต เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากอินเดีย อิทธิพลดังกล่าว ได้แก่ ศาสนา การปกครอง ภาษา เป็นต้น เขมรรับเอาอักษรมาจากอินเดีย สมัยราชวงศ์ปัลลวะ “เป็นอักษรที่ดัดแปลงมาจากอักษรปัลลวะ ซึ่งเป็นอักษรที่ใช้อยู่ในอินเดียฝ่ายใต้ ในราวปีพุทธศักราช 1100 อักษรปัลลวะได้เผยแพร่เข้ามายังประเทศในแถบเอเชียอาคเนย์ และเป็นต้นแบบของตัวอักษรของชาติต่าง ๆ ในแถบเอเชีย” (อุบล เทศทอง. 2553 : 3) เขมรเป็นชาติที่มีภาษาและมีภษิตใช้เป็นของตนเอง เช่นเดียวกับประเทศจีน และจัดได้ว่าเป็นชาติที่มีความเจริญงอกงามทางวัฒนธรรมการใช้ภาษาอีกชาติหนึ่ง ซึ่ง อุบล เทศทอง (2558) ได้รวบรวมภษิตเขมรไว้ในหนังสือภษิตเขมร จำนวน 800 ภษิต

ผู้วิจัยสนใจศึกษาภษิตจีนและภษิตเขมร เนื่องจากว่าเขมรนั้นเคยมีความรุ่งเรืองในอดีต ส่วนประเทศจีนมีความรุ่งเรืองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งทั้งสองประเทศต่างก็เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียและมีวัฒนธรรมอันสูงส่งที่สืบทอดมาจนปัจจุบัน นอกจากนั้นทั้งสองประเทศยังมีภษิตใช้เป็นของตนเอง ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาภษิตของทั้งสองประเทศ ว่ามีภษิตใดบ้างที่มีความหมายเหมือนกัน และเหมือนกันอย่างไร

1.2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความหมายและการใช้คำในภษิตจีนและภษิตเขมร

1.3. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยจะศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะภษิตจีนและภษิตเขมรที่มีความหมายเหมือนกัน โดยศึกษาภษิตจีน จำนวน 60 ภษิต จากหนังสือและเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต และศึกษาภษิตเขมร จำนวน 60 ภษิต จากหนังสือ ภษิตเขมร ของ รองศาสตราจารย์ ดร.อุบล เทศทองที่ได้รวบรวมไว้

1.4. วิธีการศึกษา

- 1.4.1. ค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภษิตจีนและภษิตเขมรจากหนังสือและเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต
- 1.4.2. เก็บรวบรวมข้อมูลภษิตจีนและภษิตเขมรที่สามารถนำมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกันได้
- 1.4.3. จัดหมวดหมู่ภษิตที่รวบรวมได้เป็น 2 กลุ่ม คือ 1)ภษิตจีนและภษิตเขมรที่มีความหมายเหมือนกันและสิ่งเปรียบเทียบเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน และ 2)ภษิตจีนและภษิตเขมรที่มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งเปรียบเทียบต่างกัน

1.4.4. เรียบเรียงผลการศึกษารูปแบบของบทความวิจัย

1.5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1. เพื่อให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างของการใช้คำในภาษาจีนและภาษาเขมรที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน

1.5.2. เพื่อเผยแพร่ภาษาจีนและภาษาเขมรให้เป็นที่รู้จักทั่วไป

1.5.3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทั้งภาษาจีนและภาษาเขมรในฐานะภาษาต่างประเทศ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่

- 2.1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน
- 2.2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาเวียดนาม

2.1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน

จู อันฉุน (朱安群) (2522) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาษาจีน-คำพังเพยจีนในบทความที่ชื่อว่า 諺語概論 Yànyǔ gāilùn (การอภิปรายเกี่ยวกับภาษาจีน-คำพังเพยจีน) ซึ่งในบทความดังกล่าว ได้กล่าวถึง ลักษณะเด่นของภาษาจีน-คำพังเพยจีน ความสำคัญตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้ ภาษาจีน-คำพังเพยจีนในยุคปัจจุบัน

ฉิน หยงหลิน (2526) เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “สำนวนจีนและสำนวนไทย: การศึกษาเปรียบเทียบ” เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทย วิเคราะห์วิธีการเปรียบเทียบ สำนวนจีนและสำนวนไทย และเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนและสำนวนไทย โดยการศึกษา เปรียบเทียบด้านความหมาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะสำนวนที่ประกอบด้วยคำ 4 คำกับสำนวนไทยจาก หนังสือ เอกสารต่าง ๆ จำนวน 179 สำนวนที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทยมา วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทย มีทั้งเหมือนและแตกต่างกัน ในด้านจำนวนคำ ลักษณะสัมผัส การกำหนดเสียงวรรณยุกต์ การซ้ำคำ การเลือกใช้คำ หน้าที่ทาง ไวยากรณ์ และความหมายในด้านการเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนที่ประกอบ 29 ด้วยคำ 4 คำกับสำนวนไทย พบว่า สำนวนจีนแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ประเภทที่มีความหมายตรง หรือ คล้ายคลึงกับสำนวนไทย และสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเหมือนกัน ประเภทที่มีความหมายตรงหรือ คล้ายคลึงกับสำนวนไทย แต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกันบางประการ และประเภทที่มีความหมาย ตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย แต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน ส่วนผลจากการศึกษาภาพสะท้อน จากสำนวนจีนและสำนวนไทยนั้น ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างก็สะท้อนให้เห็น สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ของคนจีนและคนไทย ซึ่งมีทั้งที่เหมือนกันและต่างกัน

เมิ่ง ไฉ่วเจี๋ย (孟守介) (2539) ได้รวบรวมภาษิต-คำพังเพยจีน 16,084 บท ไว้ในหนังสือ 中華諺語大詞典 Zhōnghuá yànyǔ dà cídiǎn (พจนานุกรมภาษิต-คำพังเพยจีน) พร้อมทั้งอธิบายความหมายและยกตัวอย่างประกอบ

สุมาลี ศรีปานเงิน (2543) เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า “xin” กับสำนวนไทยที่มีความหมายตรงกัน” เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ “xin”(ใจ) ที่ประกอบด้วยคำ 4 คำ กับสำนวนไทยที่มีความหมายตรงกัน ผลการศึกษาพบว่าทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำว่า “xin” หรือ “ใจ” แสดงให้เห็นความเข้าใจที่คล้ายคลึงกันในความหมายของคำว่า “xin” หรือ “ใจ” ที่อยู่ในสำนวนว่า นอกจาก จะหมายถึงอวัยวะแล้ว ยังมีความหมายเชิงนามธรรมที่หมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่รู้สึก นึก และคิด ผลการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยจึงสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติ ภูมิปัญญา และ คุณธรรมจริยธรรมของชาวจีนและชาวไทยที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่

กรรณิการ์ โกวิทกุล (2544) เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบภาษิตคำพังเพยจีนกับสำนวน-ภาษิตไทย” เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของภาษิต-คำพังเพยจีน ลักษณะเด่นทางด้านการใช้ภาษาตลอดจนการจัดหมวดหมู่ และเปรียบเทียบถึงความหมายที่คล้ายคลึงกัน ระหว่างภาษิต-คำพังเพยจีนกับสำนวน-ภาษิตไทย เพื่อให้เห็นถึงลักษณะที่เหมือนและต่างกันของภาษิต-คำพังเพยจีนและสำนวน-ภาษิตไทย ผลการศึกษาพบว่าภาษิต-คำพังเพยจีนสามารถจัดได้เป็น 8 หมวดหมู่ และมีกลวิธีการใช้ภาษาที่นิยมใช้กันอยู่ 9 ชนิด การเปรียบเทียบภาษิต-คำพังเพยจีน ที่มีความหมายเทียบได้กับสำนวน-ภาษิตไทยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ ประเภทที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกับสำนวน-ภาษิตไทย และสิ่งที่น่าสนใจมาเปรียบเทียบเหมือนกัน ประเภทที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกับสำนวน-ภาษิตไทย แต่สิ่งที่น่าสนใจมาเปรียบเทียบกันแตกต่างกัน ประเภทที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกับสำนวน-ภาษิตไทย แต่ไม่มีการเปรียบเทียบในสำนวน-ภาษิตไทย ผลจากการเปรียบเทียบทางด้านความหมายข้างต้นนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของคนจีนและคนไทย ในด้านสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนทัศนคติต่อสัตว์และแนวคิดต่างๆ

พิริยา สุรขจร (2544) เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ : การศึกษาเปรียบเทียบ” เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับ สัตว์ และวิเคราะห์ความเปรียบในสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ 4 ชนิด คือ ม้า เสือ มังกร และปลา รวมทั้งศึกษาภาพสะท้อนจากสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ในด้าน สิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชนชาติทั้งสอง การวิจัยสรุปผลได้ว่า ลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทยมีทั้งที่เหมือนและต่างกัน ส่วนการ

เปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ 4 ชนิด คือ ม้า เสือ มังกร และปลากับ สำนวนไทยนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ ชนิดนั้น ๆ เหมือนกัน สำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดนั้น ๆ แต่สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับสัตว์ชนิด อื่น ๆ และสำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดนั้น ๆ แต่สำนวนไทยไม่ได้กล่าวถึงสัตว์เลย ในด้าน การศึกษาภาพสะท้อนของสำนวนจีนและไทย สำนวนต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ตลอดจนทัศนคติและค่านิยมต่าง ๆ ของชาวจีนและชาวไทยได้

2.2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษิตเขมร

ประยงค์ อนันท์ทวงศ์ (2534) ได้เรียบเรียงหนังสือ **รวมสุภาษิตเอเชีย** โดยรวบรวมภาษิตขอ' ชาติดต่าง ๆ ในเอเชีย รวมทั้งภาษิตเขมรจำนวน 2 ภาษิต

สงบ บุญคล้อย (2540) ได้เรียบเรียงเอกสารภาษาเขมรเบื้องต้นและในส่วนท้ายของเอกสาร ได้รวบรวมภาษิตเขมรจำนวน 46 ภาษิต

อุบล เทศทอง (2548) เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "ภาษิตเขมร : วิถีชีวิตและโลกทัศน์ของชาว เขมร" เพื่อศึกษาภาษิตเขมรในด้านลักษณะทั่วไปของภาษิต ที่มาและเนื้อหาของภาษิตตลอดจนศึกษา วิถีชีวิตและโลกทัศน์ของคนเขมรที่สะท้อนจากภาษิต ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้ทั้งหมดจำนวน 800 ภาษิต

ผลการศึกษาพบว่าภาษิตเขมรมีลักษณะโครงสร้างของภาษิตเป็นคำประสม วลีและประโยค ส่วนการใช้คำในภาษิตพบว่า ภาษิตเขมรนิยมใช้คำซ้ำกัน ใช้คำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกัน ใช้ คำที่มีความหมายตรงข้ามกันและใช้คำสัมผัสกัน การใช้คำลักษณะดังกล่าวทำให้ภาษิตมีสัมผัสคล้อง จังหวะ มีจังหวะ เกิดความไพเราะ จดจำได้ง่าย

การศึกษาที่มาและเนื้อหาของภาษิตเขมรพบว่าภาษิตเขมรมีที่มาและเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่ง ต่าง ๆ ที่อยู่แวดล้อมรอบตัวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนเขมร เป็นต้นว่า สัตว์ พืช ชีวิตความเป็นอยู่ สิ่งของเครื่องใช้ การประกอบอาชีพ อาหารการกิน เป็นต้น นอกจากนั้น การศึกษาที่มาและเนื้อหาของ ภาษิตเขมรทำให้ทราบวิถีชีวิตของคนเขมรว่า คนเขมรมีชีวิตความเป็นอยู่เกี่ยวข้องและผูกพันกับ ธรรมชาติ มีชีวิตที่เรียบง่าย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยอาศัยปัจจัยจากธรรมชาติในการ ผลิต

การศึกษาโลกทัศน์ของคนเขมรที่สะท้อนภาษิตพบว่า ภาษิตเขมรได้สะท้อนโลกทัศน์ในด้านต่าง ๆ เช่นโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในฐานะปัจเจกชน เช่น โลกทัศน์ต่อผู้ชายและผู้หญิง โลกทัศน์ที่มีต่อจิตใจ อารมณ์ความรู้สึกและโลกทัศน์ต่อชาติตระกูล เป็นต้น

ส่วนโลกทัศน์ต่อความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมสะท้อนให้เห็นว่า คนในสังคมมีฐานะและสถานภาพแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับผลของการกระทำในชาติที่แล้ว ซึ่งไม่สามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้ การที่คนจะดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข แต่แต่ละคนต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะและสถานภาพของตน

ภาษาเขมรยังได้สะท้อนโลกทัศน์ที่มีต่อธรรมชาติว่า คนจะดำรงชีวิตอยู่กับธรรมชาติอย่างมีความสุขได้ต้องรู้จักปรับตัวและปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ

ส่วนโลกทัศน์ต่อศาสนาและความเชื่อนอกศาสนาพบว่า คนเขมรมีโลกทัศน์ว่า ศาสนาและความเชื่ออกศาสนา เป็นสิ่งที่มีผลต่อชีวิตคน

Karen Fisher-Nguyen (1975) ได้ศึกษาภาษิตเขมรจำนวน 200 ภาษิต โดยแบ่งเนื้อหาของภาษิตเป็น ประเภทคือ ภาษิตที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่น่าชื่นชม การส่งเสริม การให้กำลังใจ ภาษิตที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการห้ามไม่ให้ปฏิบัติ เพราะเมื่อปฏิบัติแล้วจะก่อให้เกิดปัญหา ภาษิตที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้ความสำคัญต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและการประพฤติปฏิบัติตามที่บรรพบุรุษเคยปฏิบัติมา ภาษิตที่แสดงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม ภาษิตที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครอบครัว โดยเฉพาะความสำคัญของผู้หญิง ภาษิตที่มีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องมาจากศาสนาพุทธ และภาษิตที่มีเนื้อหาแสดงถึงพลังของการพูด

บทที่ 3

ผลการวิจัย

จีนและเขมรเป็นชาติที่มีภาษาิตจำนวนมาก จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่จะมีภาษาิตที่มีความหมายเหมือนกันอยู่บ้าง ด้วยทั้งจีนและเขมรล้วนเป็นชาติในภูมิภาคเอเชีย ก่อให้เกิดลักษณะที่เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน หรือต่างกันอยู่บางประการ สำหรับภาษาิตจีนนี้มีอยู่มากมายหลายพันภาษาิต ส่วนภาษาิตเขมรจากการรวบรวมของ อุบล เทศทอง (2558) มีอยู่ถึง 800 ภาษาิต เมื่อได้ศึกษาทั้งภาษาิตจีนและภาษาิตเขมรพบว่าภาษาิตที่มีความหมายเหมือนกันอยู่เป็นจำนวนมาก จากภาษาิตดังกล่าวพบว่าสิ่งที่นำมาเปรียบในภาษาิตมีลักษณะเหมือนกัน คล้ายคลึงกัน หรือต่างก็มี สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการศึกษา การนำสิ่งเปรียบเทียบมาใช้ในภาษาิตจีนและภาษาิตเขมรสามารถพบได้ 2 ลักษณะคือ สิ่งเปรียบเทียบที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน และ สิ่งเปรียบเทียบต่างกันสิ้นเชิง

3.1. ภาษาิตที่มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน

ภาษาิตจีนและภาษาิตเขมรมีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบเหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน การเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันของสิ่งที่นำมาเปรียบ เนื่องจากว่า จีนและเขมรเป็นประเทศในทวีปเอเชีย ย่อมส่งผลให้มีลักษณะร่วมบางสิ่งบางอย่าง ไม่ว่าจะเป็น ลักษณะภูมิประเทศ สิ่งมีชีวิต วิธีการดำเนินชีวิต ศาสนาและความเชื่อต่าง ๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาเป็นคำเปรียบเทียบในภาษาิตได้ ตัวอย่างภาษาิต เช่น

ภาษาิตจีน	善	有	善	报
	ดี	มี, ทำ	ดี	ได้
	恶	有	恶	报
	ชั่ว	มี, ทำ	ชั่ว	ได้
ความหมาย	ทำดีย่อมได้ดี ทำชั่วก็ย่อมได้ชั่ว			

ภาซิตเขมร	ធ្វើ	<u>ល្អ</u>	បាន	ល្អ
	ทำ	<u>ดี</u>	ได้	ดี
	ធ្វើ	<u>អាក្រក់</u>	បាន	អាក្រក់
	ทำ	<u>ชั่ว</u>	ได้	ชั่ว
ความหมาย	ทำอย่างไรได้อย่างนั้น			

จากภาซิตจีนและภาซิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่น่าสนใจที่นำมาเปรียบเทียบกันคือ 善 แปลว่า ดี และ ល្អ แปลว่า ดี ต่อมาคือ 惡 แปลว่า ชั่ว และ អាក្រក់ แปลว่า ชั่ว ต่อมาคือ 有 โดยทั่วไปแปลว่า มี แต่ในบริบทนี้จะหมายถึง ทำ ก็ได้ และ ធ្វើ แปลว่า ทำ และ สุดท้าย 报 แปลว่า ได้, ได้รับ และ បាន แปลว่า ได้, ได้รับ ภาซิตดังกล่าวเป็นภาซิตที่สะท้อนความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมในพุทธศาสนา ใช้สำหรับสอนคนให้มุ่งทำความดี นอกจากนั้นยังสามารถพบเห็นภาซิตนี้ได้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยด้วย จีนและเขมรนำหลักคำสอนในพุทธศาสนาามาแต่งเป็นภาซิตเพื่อสอนคน ไม่ให้คนในประเทศนิยมทำความชั่ว และหมั่นทำความดีเอาไว้

ภาซิตจีน	山	外	有	山,
	เขา	เหนือ	มี	เขา
	<u>天</u>	<u>外</u>	<u>有</u>	<u>天</u>
	<u>ฟ้า</u>	<u>เหนือ</u>	<u>มี</u>	<u>ฟ้า</u>

ความหมาย อย่าคิดว่าตัวเรา หรือคนนั้นคนนี้เก่งที่สุดในโลก เพราะยังมีคนที่เก่งกว่าเสมอ

ภาซิตเขมរ	<u>លើ</u>	<u>មេឃ</u>	នៅ	<u>មាន</u>	<u>មេឃ</u>
	<u>เหนือ</u>	<u>ฟ้า</u>	ยัง	<u>มี</u>	<u>ฟ้า</u>

ความหมาย อย่าคิดว่าตนเองเก่งเพราะย่อมมีคนที่เก่งกว่า

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเหมือนกันคือ 天 แปลว่า ฟ้า และ 霄 แปลว่า ฟ้าเหมือนกัน ต่อมาคือ 外 แปลว่า เหนือ และ 厖 แปลว่า เหนือ เหมือนกัน ต่อมาคือ 有 แปลว่า มี และ 𡗗 แปลว่า มี เหมือนกัน และสุดท้าย 天 แปลว่า ฟ้า และ 霄 แปลว่า ฟ้าเหมือนกัน หมายถึง อย่าทะนงตนคิดว่าตนเองเก่งเพราะย่อมมีคนเก่งกว่า แสดงให้เห็นว่าจีนและเขมร มองฟ้าเป็นสิ่งที่สูงสุดแล้ว ไม่มีสิ่งใดเหนือกว่าฟ้าได้อีก

ภาษาจีน **猫 不 在 耗子 闹**

แมว ไม่ อยู่ **หนู** รำเริง

ความหมาย เวลาที่ผู้ใหญ่ที่ตนเกรงกลัว หรือผู้ที่คอยคุมพฤติกรรมไม่อยู่ ผู้น้อยก็จะดีใจ มีความสุขรำเริง

ภาษาเขมร **𡗗 មិន នៅ កណ្តុរ ឡើង រាជ្យ**

แมว ไม่ อยู่ **หนู** ขึ้น ราชย์

ความหมาย ถ้าผู้ใหญ่ไม่อยู่ ผู้น้อยก็วางตนยิ่งใหญ่แทนหรือคึกคะนองจนลืมหิน

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเหมือนกันคือ 猫 แปลว่า แมว และ 𡗗 แปลว่า แมว ต่อมาคือ 不 แปลว่า ไม่ และ មិន แปลว่า ไม่ ต่อมาคือ 在 แปลว่า อยู่ และ នៅ แปลว่า อยู่ และสุดท้าย 耗子 แปลว่า หนู และ កណ្តុរ แปลว่า หนูเหมือนกัน ทั้งสองภาษาแสดงให้เห็นถึง เมื่อผู้มีอำนาจอย่างแมวไม่อยู่ ผู้น้อยอย่างหนูก็จะออกมาคึกคักและรำเริง แสดงให้เห็นว่าจีนและเขมรมีแนวคิดเหมือนกันคือ เมื่ออยู่ในบ้านสัตว์ที่พบได้บ่อยคือ แมวกับหนู ซึ่งหนูเป็นสัตว์ที่คอยทำลายข้าวของในบ้าน บางครั้งบ้านได้รับความเสียหายเพราะหนูมารบกวน แต่เมื่อมีสัตว์เลี้ยงอย่างแมวมาอยู่ในบ้าน ย่อมทำให้หนูกลัว เพราะแมวเป็นสัตว์กินหนู จึงสามารถอธิบายภาษิตดังกล่าวได้อย่างชัดเจน

ภาษาจีน	眼 中 钉 , 肉 中 刺
	ตา ใน เล็บ เนื้อ ใน <u>หนาม</u>
ความหมาย	คนหรือเหตุการณ์ที่ทำให้รู้สึกเหมือนมีอุปสรรคมาขัดขวางอยู่ตลอดเวลา
ภาษาเขมร	<u>បន្ទា</u> ក្នុង ភ្នែក
	<u>หนาม</u> ใน ตา
ความหมาย	อุปสรรคซึ่งทำให้การทำงานบางอย่างใดอย่างหนึ่งไม่สำเร็จ

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบกันคือ 刺 แปลว่า หนาม และ បន្ទា แปลว่า หนาม ต่อมาคือ 中 แปลว่า ใน และ ក្នុង แปลว่า ใน และสุดท้าย 眼 แปลว่า ตา และ ភ្នែក แปลว่า ตาเหมือนกัน ทั้งสองภาษิตหมายความว่า สิ่ง ๆ หนึ่งที่มาขัดขวางเรา เป็นอุปสรรคต่อเรา โดยเปรียบเทียบ หนาม เป็น อุปสรรคหรือสิ่งนั้น และ ตา เป็น ตัวเรา

ภาษาจีน	一 山 不 容 二 虎
	<u>หนึ่ง</u> <u>เขา</u> ไม่ อนุญาต <u>สอง</u> <u>เสือ</u>
ความหมาย	คนมีอำนาจ บารมี อิทธิพลพอ ๆ กัน ย่อมอยู่ร่วมกันไม่ได้
ภาษาเขมร	<u>ភ្នំ</u> <u>មួយ</u> <u>ខ្លា</u> <u>ពីរ</u>
	<u>ภูเขา</u> <u>หนึ่ง</u> <u>เสือ</u> <u>สอง</u>
ความหมาย	คนมีอำนาจสองคนอยู่ร่วมกันไม่ได้

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบกันคือ 虎 แปลว่า เสือ และ ខ្លា แปลว่า เสือ ต่อมาคือ 山 แปลว่า เขา และ ភ្នំ แปลว่า เขา ต่อมาคือ 二 แปลว่า สอง และ ពីរ แปลว่า สอง และสุดท้าย 一 แปลว่า หนึ่ง และ មួយ แปลว่า หนึ่ง เหมือนกัน ภาษิตดังกล่าวหมายความว่า ผู้มีอำนาจบารมีหรือผู้ที่ไม่ยอมอ่อนน้อมให้กันและกัน เมื่อมา

อยู่ด้วยกันในสถานที่เดียวกันย่อมเกิดเรื่องบาดหมางขึ้นทันที เพราะทั้งสองต่างก็มีพละกำลังพอ ๆ กัน
 จีนและเขมรเปรียบเทียบ เสือ เป็นผู้มีอำนาจบารมีหรือผู้ที่ไม่ยอมอ่อนน้อมให้กันและกัน อาจมาจากการ
 ได้สังเกตพฤติกรรมโดยทั่วไปของเสือซึ่งเป็นสัตว์สันโดษ ชอบอยู่เพียงลำพังและออกอาหารเพียง
 ลำพัง จะมีคู่ก็ต่อเมื่อฤดูผสมพันธุ์ แต่ถ้าเสือตัวผู้มาสองตัวปะทะกันย่อมต้องเกิดการต่อสู้เสมอ

ภาษาจีน	<u>纸</u>	包	不	住	火
	<u>กระดาษ</u>	เก็บ	ไม่	อยู่	ไฟ
ความหมาย	พยายามจะหยุดหรือปกปิดเรื่องอื้อฉาว เรื่องใหญ่โต แต่ไร้ ประโยชน์ ไม่สามารถปกปิดไว้ได้				
ภาษาเขมร	ពីរ	ស្លាប់	យក	<u>កង</u>	
	ข้าง	ตาย	เอา	<u>กระดัง</u>	
	ក្រាប់	បាយ			
	ปิด	ข้าว			
ความหมาย	ความชั่วหรือความผิดร้ายแรงที่คนรู้จักกันทั่วแล้ว จะปิดบังก็ ไม่สามารถปิดได้				

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่น่าสนใจ
 เหมือนกันคือ ภาษาจีนใช้คำว่า 纸 แปลว่า กระดาษ และภาษาเขมรใช้คำว่า កង แปลว่า กระดัง มา
 ใช้ปกปิดความลับที่ใหญ่โต จึงไม่สามารถจะปกปิดได้ จีนใช้ว่ากระดาษเก็บไม่อยู่ไฟ เนื่องจากกระดาษ
 เป็นวัสดุไวไฟ เมื่อพบไฟก็จะไหม้อย่างรวดเร็ว จึงแทนเรื่องอื้อฉาวเป็นไฟ และแทนกระดาษเป็นความ
 พยายามที่จะหยุดเรื่องอื้อฉาว แต่ท้ายที่สุดย่อมไม่สามารถหยุดได้ ส่วนเขมรใช้ว่าข้างตายเอา
 กระดังมาปิด คล้ายคลึงกับภาษาจีนคือ เรื่องที่อื้อฉาวเปรียบเสมือนข้างที่ตายไป แต่ยังมีความ
 พยายามที่จะปกปิดเรื่องอื้อฉาวให้ได้ด้วยการเอากระดังมาปิด แต่ไม่สามารถปิดได้เช่นกัน เพราะว่า
 ข้างมีขนาดใหญ่กว่ากระดังอย่างมาก จึงเป็นความพยายามที่สูญเปล่า

เมื่อกล่าวถึงกระดาษในจีน จีนนั้นประเทศแรกที่สามารถผลิตกระดาษมาใช้เองแล้วค่อยเผยแพร่ออกไปยังประเทศอื่น คนจีนมักใช้คำว่า **四大发明** หรือ สี่ยอดสิ่งประดิษฐ์ มาสรรเสริญความเฉลียวฉลาดของบรรพบุรุษของตนเอง สิ่งประดิษฐ์ดังกล่าว ได้แก่ เทคนิคการผลิตกระดาษ เซมิติก ดินปืน และเทคนิคการพิมพ์ ส่วนเขมรมีภาษาละคำของแบบภูมิปัญญาพื้นบ้านอยู่มากมาย เช่น ช้อง กระจัง เป็นต้น

ภาษาจีน 俯 首 帖 耳

ก้ม หน้า ทราบ หู

ความหมาย อ่อนน้อม ถ่อมตน ว่านอนสอนง่าย

ภาษาเขมร ដាក់ មុខ ទុក មាត់

ก้ม หน้า ไว้ ปาก

ความหมาย ถ่อมตัว

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกัน แต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบของภาษาจีนและภาษาเขมรจะมีความหมายคล้ายคลึงกันคือ ภาษาจีนเปรียบเทียบว่าให้รู้จักก้มหัว(首) แล้วใช้หู(耳) ฟัง ส่วนภาษาเขมรเปรียบเทียบว่าให้รู้จักก้มหน้า(មុខ) และสงบปาก(មាត់) คำที่นำมาเปรียบล้วนเป็นอวัยวะในร่างกายมนุษย์ ทั้งสองภาษิตล้วนมีหมายความว่า ควรอ่อนน้อม ถ่อมตน เวลาใครบอกระไรควรฟังไว้ ไม่ควรเถียง

ภาษาจีน 对 牛 弹 琴

ให้ วัว ดัด พิณ

ความหมาย ชี้แนะหรืออธิบาย สอนคนที่ไม่เห็นคุณค่าหรือผู้โง่เขลานั้น
ย่อมไร้ผล

ภษิตเคมร	สึบยบ	๒	<u>กฐึ</u>	ณบ
	พุด	ให้	<u>ควย</u>	ฟัง
ควมหมย	การพุดซ้แง เนบนำหรือส่งสอนคนงหรือคนปัญญทึบ ย้อมไม่ได้ประโยชน์อะไร			

จากภษิตจีนและภษิตเคมรข้งต้นจะเห็นว่ ีควมหมยเหมือนกัน แต่ลิ่งที่นำมาเปรียบเทียบของภษิตจีนและภษิตเคมรจะมีความหมยคล้ยคลึงกันคือ ภษิตจีนใช้คำว่ 牛 แปลว่ วัว ส่วนภษิตเคมรใช้คำว่ กฐึ แปลว่ ควย ซึ่งทั้งสองลิ่งเป็นสัตว์เลียง ในประเทศจีนจะพบเห็นควยได้ยาก เพราะว่ควยเป็นสัตว์เลียงของประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมถึงเคมรด้วย เคมรนิยมใช้ควยในด้านรงงานและช่วยคนทำงานการเกษตร ส่วนวัวนั้นมียู่ท่วไปนหลายประเทศ การให้วัวและควยแทน คนง หรือ คนเข้าใจยากนั้นอาจมาจากทั้งวัวและควยนิยมนำมาทำเป็นสัตว์เลียงเพื่อช่วยแบ่งเบารงงานของมนุษย์ แตกต่างจากสุนัขที่นิยมใช้เพื่อเฝ้าบ้าน วัวกับควยยังช่วยงานที่ยากลำบากของมนุษย์โดยไม่ได้รับผลตอบแทนเลย

ภษิตจีน	亡	<u>羊</u>	补	牢
	หาย	<u>แกะ</u>	ซ่อม	รั้ว
ควมหมย	ต้องรอให้เกิดควมเสียหายก่อนถึงจะลงมือแก้ไขอย่าง จริงจ้ง			

ภษิตเคมร	<u>กฐึ</u>	ถ้	เีบ	เฐึ	บถ
	<u>ควย</u>	หาย	จ้ง	ทำ	รั้ว
ควมหมย	ถ้าคิดจะทำลิ่งใดที่เป็นการป้องกันอันตรายหรือควม เสียหาย ควรลงมือทำทันที อย่ารอจนเกิดควมเสียหาย ขึ้น แล้วจึงลงมือทำ เพราะถึงเวลานั้นอาจสายเกินไป				

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกัน แต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบของภาษาจีนและภาษาเขมรจะมีความหมายคล้ายคลึงกันคือ ภาษาจีนใช้คำว่า 羊 แปลว่า แกะ ส่วนภาษาเขมรใช้คำว่า ក្របី แปลว่า ควาย ซึ่งทั้งสองสิ่งเป็นสัตว์เลี้ยง จีนใช้แกะเขมรใช้ควาย เพราะว่าแกะและควายเป็นสัตว์ที่สามารถพบได้ตามธรรมชาติ และยังมีความใกล้ชิดกับมนุษย์อีกด้วย ในจีนสามารถพบเห็นแกะได้เนื่องจากว่า แกะเป็นสัตว์ที่ชอบอยู่ในทุ่งหญ้าโล่ง มีหญ้าอุดมสมบูรณ์ พื้นที่แห้งแล้ง และอากาศค่อนข้างหนาว จึงไม่สามารถพบเห็นได้ในเขมร แต่ในทางตรงกันข้ามในจีนจะพบเห็นควายได้ยาก เพราะว่าควายเป็นสัตว์เลี้ยงของประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมถึงเขมรด้วย และควายเป็นสัตว์ที่อยู่ในพื้นที่มีแหล่งน้ำ พวกมันจึงชอบนอนในโคลนตม พฤติกรรมของแกะและควายมักจะอยู่รวมกันเป็นฝูง จีนและเขมรจึงต้องล้อมรั้วให้แกะและควาย เพื่อให้หาย

ภาษาจีน 人 靠 衣装

คน พึ่ง แต่งตัว

马 靠 鞍

ม้า พึ่ง อาน

ความหมาย คนเราจะสวย หล่อได้ ดูดีได้ ต้องรู้จักการปรุงแต่ง ด้วย
เครื่องสำอาง เสื้อผ้า

ภาษาเขมร មាត់ ល្អ ព្រោះ រោម

ไก่ งาม เพราะ ขน

រូប រោម ល្អ ព្រោះ តែង

รูป โอม สวย เพราะ แต่ง

ความหมาย คนจะสวยจะงามได้ต้องรู้จักแต่งตัว

จากภาษิตจีนและภาษิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบ
 เหมือนกันคือ ภาษิตจีนใช้คำว่า **人靠衣装, 马靠鞍** แปลว่า คนพึ่งแต่งตัว ม้าพึ่งอาน และ
 เขมรใช้คำว่า មាន់ญฎเฑาะ: หมายบุษบาญฎเฑาะ: ใ้ถง แปลว่า ไก่งามเพราะขน รูปโฉมงามเพราะแต่ง ทั้ง
 สองภาษิตหมายความว่า คนจะดูดีได้ต้องแต่งตัว ซึ่งภาษิตจีนเปรียบเทียบ คนต้องพึ่งการแต่งตัว ส่วน
 ม้าต้องพึ่งอาน ส่วนภาษิตเขมรเปรียบเทียบ ไก่งามเพราะขน รูปโฉมงามเพราะแต่งงาน ทั้งจีนและ
 เขมรได้เปรียบเทียบสัตว์สองชนิดคือม้าและไก่ ม้าเป็นสัตว์ที่พบเห็นได้ทั่วไปในจีน แต่พบยากในเขมร
 ส่วนไก่เป็นสัตว์ท้องถิ่นของเขมร แสดงให้เห็นว่าทั้งจีนและเขมรได้นำสิ่งใกล้ตัวมาสร้างสรรค์ภาษิต

ภาษิตจีน 不 听 老人 言,

ไม่ ฟัง คนแก่ พูด

吃亏 在 眼前

เสียเปรียบ ใน ตอนนั้

ความหมาย หากคุณไม่ทำตามคำพูดที่คนโบราณหรือมีประสบการณ์
 พูด คุณจะประสบกับความสูญเสีย หรือทำตามผู้ใหญ่หมา
 ไม่กัด

ภาษิตเขมร ដើរ ដោយ ផ្លូវ គន្លង

เดิน ตาม ทาง ครรลอง

ศรียา ฮุกฮาส บุภณ

ตำรา คนแก่ โบราณ

ความหมาย ให้ปฏิบัติตามแบบอย่างที่บรรพบุรุษเคยปฏิบัติมา จะได้ไม่
 เสียหาย

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบ
 เหมือนกันคือ ภาษาจีนใช้คำว่า **不听老人言, 吃亏在眼前** แปลว่า ไม่ฟังคำพูดของคน
 แก่ จะเสียเปรียบในตอนี้ และเขมรใช้คำว่า **ដើរដោយផ្លូវគន្លងតម្រាម** หมายความว่า เดินตาม
 ทางครรลอง ตำราของคนแก่โบราณ ทั้งสองภาษิตหมายถึง ควรเชื่อฟังคำพูด คำบอก คำสั่งสอน ของ
 ผู้ใหญ่ เพราะว่าพวกเขาเคยเผชิญเรื่องเหล่านั้นมาก่อน เมื่อไม่เชื่อฟังก็จะทำให้เราเสียหายได้ โดย
 ภาษาจีนได้ใช้คำว่า **老人** แปลว่า คนแก่ และ ภาษาเขมรก็ใช้คำว่า **អ្នកចាស់** แปลว่า คนแก่
 เช่นเดียวกัน

ภาษาจีน **口 是 心 非**

ปาก **ใจ** **ไม่ใช่**

ความหมาย การพูดอะไรออกไปให้ตรงกับสิ่งที่ใจต้องการนั้น คือ
 ความจริงใจ หากเสแสร้งพูดอะไรออกไปไม่ตรงกับสิ่งที่ใจ
 ต้องการ ก็เป็นความไม่จริงใจต่อตนเอง และไม่จริงใจต่อ
 ผู้อื่น ทำบ่อย ๆ เข้าก็ติดเป็นนิสัย คนที่ไม่ชอบพูดความ
 จริงจากใจ ก็มักจะชอบพูดอะไรที่ตรงกันข้ามกับความ
 ต้องการที่แท้จริงของตนเอง คนฟังก็จะเข้าใจผิด

ภาษาเขมร **ជិត** **ជា** **ទេវត្ត** **មាត់** **ជា** **ទេវតា**

ใจ **เป็น** **เทวดา** **ปาก** **เป็น** **เทวดา**

ความหมาย ปากพูดดีแต่ใจคิดร้ายหรือปากเจรจาให้เห็นว่าเป็นคนดี
 แต่การกระทำกลับกันข้าม

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบเหมือนกันคือ ภาษาจีนใช้ว่า 口是心非 แปลว่า ปากใช้ใจไม่ใช่ ส่วนภาษาเขมรใช้ว่า ពិក្ខុជាទេវត្តមាត់ជាទេវតា แปลว่า ใจเป็นเทวดา ปากเป็นเทวดา ทั้งสองภาษาตีความว่า คนที่มีลักษณะนิสัยปากอย่างใจอย่าง คำพูดและความคิดแตกต่างกัน ปากอาจจะพูดดี แต่จิตใจกลับคิดร้าย โดยภาษาจีนใช้คำว่า ปาก(口) กับ ใจ(心) และภาษาเขมรใช้คำว่า ปาก(មាត់) กับ ใจ(ពិក្ខុ)

ภาษาจีน 禍 从 口 出

หายนะ จาก ปาก ออกมา

ความหมาย ปัญหามักเกิดจากการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม

ภาษาเขมร ត្រីកិក្ខុញ ណញ ព្រះ មាត់

ปลากระดี๋ ตาย เพราะ ปาก

มนุษย์ สวาท์ ព្រាត ណញ ព្រះ ងោត

มนุษย์ ชัดเซพเนจร ตาย เพราะ ใจเขลา

ความหมาย ได้รับความเดือดร้อนเพราะคำพูดหรือความโง่เขลาของตนเอง

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบเหมือนกันคือ ภาษาจีนใช้ว่า 祸从口出 แปลว่า หายนะออกมาจากปาก และภาษาเขมรใช้ว่า ត្រីកិក្ខុញណញព្រះមាត់មនុស្សសวาท់ព្រាតណញព្រះងោត แปลว่า ปลากระดี๋ตายเพราะปาก มนุษย์ชัดเซพเนจรตายเพราะใจเขลา ทั้งสองภาษาตีความว่า คนที่ได้รับความเดือดร้อนจากปากตัวเอง เมื่อพูดอะไรออกไปโดยไม่คิด ไม่ผ่านการไตร่ตรอง ย่อมเกิดผลร้ายได้ โดยทั้งจีนใช้คำว่า 口 แปลว่า ปาก และเขมรใช้คำว่า មាត់ แปลว่า ปาก เช่นเดียวกัน

ภาพิตจีน **患难** 见 朋友

ทุกข์, ยาก เจอ เพื่อน

ความหมาย ยามตกทุกข์ได้ยากลำบากคับขันจึงได้เห็นน้ำใจไมตรี

ภาพิตเขมร ដឹង គ្នា នៅ គ្រា ក្រ

รู้จัก กัน ใน คราว **จน**

สขุรุ **ณ** **เนา** **ไเอ** **กตุ๊ก**

สขิว ดี ใน เดือน สิบสอง

ความหมาย มิตรแท้คือมิตรที่คบกับเราในเวลาที่เรายากจน

จากภาพิตจีนและภาพิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่น่าสนใจเปรียบเหมือนกันคือ ภาพิตจีนใช้ว่า **患难见朋友** แปลว่า พบเพื่อนในยามลำบาก และภาพิตเขมรใช้ว่า **ដឹងគ្នានៅគ្រាក្រសขุรุณเนาไเอกตุ๊ก** ทั้งสองภาพิตหมายความว่า คนเราจะพบเพื่อนแท้ในยามที่ลำบาก ใครที่อยู่ช่วยเหลือให้ผ่านความยากลำบากไปได้ คนนั้นจะเพื่อนแท้ของเรา โดยทั้งจีนและเขมรได้ใช้คำว่า **患难** และ **គ្រាក្រ** แปลว่า ยามยากลำบาก แสดงให้เห็นถึงความเหมือนกันของทั้งสองชาติว่า เพื่อนนั้นมีหลายแบบ แต่จะมีเพื่อนที่อยู่กับเรายามลำบากสักกี่คน

ภาพิตจีน 小 时 易 改

เด็ก ยาม ง่าย ดัด

大 时 **难** **正**

โต ยาม **ยาก** **ดัด**

ความหมาย ตอนเด็กดัดง่าย แต่ตอนโตดัดยาก การอบรมสั่งสอนเด็ก
ให้ประพฤติดี ทำได้ง่ายกว่าสั่งสอนผู้ใหญ่ เพราะคนเป็น
ผู้ใหญ่มักจะหัวดี ยากแก่การอบรมสั่งสอน เปลี่ยนแปลง
อะไรไม่ได้

ภษิตเขมร จี จล จฎก จฏ
 จ จ จลบก จฏ

ความหมาย การอบรมสั่งสอนเด็กยอมง่ายกว่าสอนผู้ใหญ่

จากภษิตจีนและภษิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบ
เหมือนกันคือ ภษิตจีนใช้ว่า 小时易改, 大时难正 แปลว่า ตอนเด็กดัดง่าย ตอนโตดัดยาก
และภษิตเขมรใช้ว่า จีจลจฎกจฏ แปลว่า จไม่แกดัดยาก โดยทั้งสองภษิตหมายความว่า การจะ
เปลี่ยนแปลงความคิด พฤติกรรม ทัศนคติของผู้ใหญ่นั้นยากกว่าเด็ก เพราะผู้ใหญ่มีความคิดเป็นของ
ตนเองและผ่านอะไรมามากกว่าเด็กหลายเท่า ในขณะที่เด็กนั้นยังต้องเรียนรู้อีกมาก และถูกชักจูงได้
ง่าย โดยจีนใช้คำว่า 难 แปลว่า ยาก และ 改, 正 แปลว่า จฏ และภษิตเขมรใช้คำว่า จฎก แปลว่า
ยาก และ จฏ แปลว่า จฏ เช่นเดียวกัน อาจกล่าวได้ว่าทั้งสองชาติมีมุมมองที่เหมือนกัน ดังจะเห็นได้
จากที่กล่าวข้างต้น เด็กก็เหมือนผ้าขาว ที่ผู้ใหญ่จะแต่งเติมสีเข้าไป แสดงให้เห็นว่าเด็กนั้นดัดง่ายกว่า
ผู้ใหญ่

3.2. ภษิตที่มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน

ภษิตในกลุ่มนี้มีความหมายเหมือนกันเช่นเดียวกับกลุ่มแรก แต่ว่าสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบใน
ภษิตนั้นต่างกันโดยสิ้นเชิง เนื่องจากว่าความแตกต่างทางด้านลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะของ
สิ่งมีชีวิตทั้งหลาย และแนวความคิดที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าทั้งจีนและเขมรจะเป็นประเทศในทวีป
เอเซียก็ตาม แต่ทั้งสองประเทศนั้นมีที่ตั้งอยู่ห่างกันพอสมควร นอกจากนั้นจีนยังมีอาณาเขตที่กว้าง
ใหญ่ไพศาลเมื่อเทียบกับเขมร ส่งผลให้เกิดความแตกต่างขึ้นมา ตัวอย่างเช่น บางส่วนของจีนมี
ทะเลทรายและหิมะ แต่เขมรไม่มีทั้งสองอย่างข้างต้น

สามารถพบเห็นภาษิตประเภทนี้ได้มากที่สุด เพราะความแตกต่างหลาย ๆ อย่างของทั้งสองชาติ ส่งผลให้การใช้คำแตกต่างกันออกไป ตามสิ่งที่มีในชาตินั้น ๆ ตัวอย่างภาษิต เช่น

ภาษิตจีน	— 粒 老鼠屎
	หนึ่ง เม็ด ชีหนู
	坏 了 — 锅 粥
	เสีย แล้ว หนึ่ง หม้อ ข้าวต้ม
ความหมาย	สิ่งเล็กสิ่งเดียวทำให้สิ่งใหญ่เสียหายไปด้วย
ภาษิตเขมร	សាប មួយ ដៃ ប្រៃ មួយ ចិប
	จืด หนึ่ง มือ เค็ม หนึ่ง จิบ
ความหมาย	การทำสิ่งใดให้ระมัดระวัง มิฉะนั้นความผิดพลาดย่อมเกิดขึ้นเสมอ

จากภาษิตจีนและภาษิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน ภาษิตจีนใช้คำว่า การทำอะไรรู้ก็ตามให้ระมัดระวัง เพราะบางทีสิ่งเล็กสิ่งหนึ่งอาจทำให้สิ่งใหญ่พลอยได้รับความเสียหายไปด้วย โดยจีนจะแทน 一粒老鼠屎 หรือ หนึ่งเม็ดชีหนู เป็นความไม่ระมัดระวังในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เมื่อไม่ระวังแล้วจะทำให้สิ่งใหญ่เสียหาย คือ 坏了一锅粥 แปลว่า เสียข้าวต้มไปหนึ่งหม้อ โดยอธิบายได้ว่า อาหารนั้นเป็นสิ่งที่ต้องระวัง โดยเฉพาะอาหารหม้อใหญ่ ๆ เมื่อมีอะไรลงไปเล็กน้อย ก็จะทำให้เสียหายได้ และภาษิตเขมรใช้คำว่า จืดหนึ่งมือ เค็มหนึ่งจิบ หมายถึง ให้ระมัดระวังเมื่อจะทำอะไรสิ่งหนึ่ง ถ้าหากเราไม่รอบคอบพอ อาจทำให้เสียทั้งหมดได้ ยกตัวอย่างเช่น แกงในหม้อนั้นอาจจะจืดไปบ้าง จึงเติมเกลือลงไป แต่บางทีการเติมเกลือลงไปนั้นอาจทำให้แกงทั้งหม้อรสชาติเสียไปเลย

ภาษาจีน 小 题 大 做

เล็ก เรื่อง ใหญ่ ทำ

ความหมาย ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ ไม่คุ่มค่า

ภาษาเขมร ជិះ ជីវី ថាប កណ្តុរ

ขี่ ช้าง จับ หนู

ความหมาย สิ่งที่จะทำมีเพียงเล็กน้อยแต่ทำให้เป็นเรื่องใหญ่โตเกิน
ความจำเป็น

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งนำมาเปรียบเทียบต่างกัน โดยภาษาจีนใช้ว่า 小 แปลว่า เล็ก, 题 แปลว่า เรื่อง, 大 แปลว่า ใหญ่ และ 做 แปลว่า ทำ หมายถึง เรื่องเล็กทำใหญ่ หรือ การทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ ทำให้ไม่คุ่มค่า ส่วนภาษาเขมรนั้นไม่ได้ใช้คำเปรียบเทียบตามความหมายเหมือนภาษาจีนแต่จะใช้ว่า ជិះ แปลว่า ขี่, ជីវី แปลว่า ช้าง, ថាប แปลว่า จับ และ កណ្តុរ แปลว่า หนู หมายถึง ขี่ช้างจับหนู สิ่งที่จะทำมีเพียงเล็กน้อยแต่ทำให้เป็นเรื่องใหญ่โตเกินความจำเป็น โดยเขมรจะเปรียบเทียบการขี่ช้างคือการทำเรื่องราวใหญ่โตเกินความจำเป็น และเปรียบเทียบการจับหนูคือเรื่องเล็กน้อยที่ต้องทำ

ภาษาจีน 天 翻 地 覆

ฟ้า พลิก แผ่นดิน พลิก

ความหมาย พลิกฟ้าพลิกแผ่นดิน ทุกสิ่งเปลี่ยนไป ไม่เหมือนเดิม เช่น
คำพูดหรือการกระทำ

ภาษาเขมร បាត ដៃ ពាំ ខ្នង ដៃ

ฝ่า มือ เป็น หลัง มือ

ความหมาย คำพูดหรือการกระทำที่ตรงข้ามกับความเป็นจริง ซึ่ง
เปลี่ยนไปไม่เหมือนเดิม

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งทีนำมาเปรียบเทียบ
ต่างกัน โดยภาษาจีนใช้ว่า 天 แปลว่า ฟ้า, 翻 แปลว่า พลิก, 地 แปลว่า แผ่นดิน และ 覆 แปลว่า
พลิก หมายถึง พลิกฟ้าพลิกแผ่นดิน ทุกสิ่งเปลี่ยนไป ไม่เหมือนเดิม เช่น คำพูดหรือการกระทำ ส่วน
ภาษาเขมรใช้ว่า ฤๅษ แปลว่า ฝ่า, ใฝ่ แปลว่า มือ, ฌา แปลว่า เป็น, ฐฬ แปลว่า หลัง และ ใฝ่
แปลว่า มือ หมายถึง ฝ่ามือเป็นหลังมือ คำพูดหรือการกระทำที่ตรงข้ามกับความเป็นจริง ซึ่งเปลี่ยนไป
ไม่เหมือนเดิม ทั้งสองภาษาได้เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งหนึ่งไปยังอีกสิ่งหนึ่ง โดยที่มีคำ
เปรียบเทียบแตกต่างกัน คือ ภาษาจีนใช้ว่า จาก 天 เปลี่ยนไปเป็น 地 ส่วนภาษาเขมรใช้ว่า จาก
ฤๅษใฝ่ เปลี่ยนไปเป็น ฐฬใฝ่

ภาษาจีน	好 心 没 好 报
	ดี จิตใจ ไม่ได้ ดี การตอบแทน
ความหมาย	การทำคุณ การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความบริสุทธิ์ใจ แต่ กลับได้รับโทษหรือผลร้ายตอบแทน
ภาษาเขมร	ធ្វើ គុណ បាន ទោស
	ทำ คุณ ได้ โทษ
ความหมาย	ทำดีแต่กลับได้รับโทษ

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งทีนำมาเปรียบเทียบ
ต่างกัน โดยภาษาจีนใช้ว่า 好 แปลว่า ดี, 心 แปลว่า ใจ, 没 แปลว่า ไม่ได้ และ 报 แปลว่า
การตอบแทน หมายถึง จิตใจเรานั้นคิดดีและทำดี แต่ว่ากลับไม่ได้ผลตอบแทนที่ดีหรือแม้กระทั่งได้
ผลร้ายมาแทน ส่วนภาษาเขมรใช้ว่า ធ្វើ แปลว่า ทำ, គុណ แปลว่า คุณ, បាន แปลว่า ได้รับ และ

เราส แปลว่า โทษ หมายถึง ทำดีแต่กลับได้รับโทษ ทั้งสองภาษิตนิยมใช้กับคนที่ทำดีกับใครสักคน แต่คนที่ถูกทำดีด้วยกลับไม่สำนึกบุญคุณต่อผู้มีพระคุณ มีหน้าซ้ำยังนำผลร้ายไปให้ผู้มีพระคุณอีกด้วย

ภาษิตจีน	盲目	仿效
	ตาบอด	ทำตาม, เลียนแบบ
ความหมาย	พยายามลอกเลียนผู้อื่น แต่กลับทำตามเขาไม่ได้	
ภาษิตเขมร	ឃើញ ដី ពុះ កុំ ពុះ តាម ដី	
	เห็น ช้าง ชี้ อย่า ชี้ ตาม ช้าง	
ความหมาย	คนที่พยายามทำเลียนแบบคนใหญ่โตหรือคนมั่งมี ทั้ง ๆ ที่ตนไม่มีความสามารถหรือกำลังทรัพย์พอ	

จากภาษิตจีนและภาษิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบต่างกัน โดยภาษิตจีนใช้ว่า 盲目 แปลว่า ตาบอด และ 仿效 แปลว่า ลอกเลียนแบบ หมายถึง คนที่ตาบอดพยายามจะทำตามคนอื่น หรือ คนตาดี แต่ทำไม่ได้ไม่ดีกว่ากับคนตาดี ส่วนภาษิตเขมรใช้ว่า ឃើញ แปลว่า เห็น, ដី แปลว่า ช้าง, ពុះ แปลว่า ชี้, កុំ แปลว่า อย่า, ពុះ แปลว่า ชี้, តាម แปลว่า ตาม และ ដី แปลว่า ช้าง หมายถึง เห็นช้างชี้ จึงชี้ตามช้าง ความหมายของภาษิตนี้คือ คนที่เลียนแบบคนใหญ่คนโต ทั้ง ๆ ที่ตนไม่มี โดยเปรียบเทียบช้างเป็นคนใหญ่คนโตคนนั้น

ภาษิตจีน	一毛不拔
	หนึ่ง, เส้นเดียว ขน ไม่ ถอน
ความหมาย	ชี้เหนียว แม้แต่ขนเส้นเดียวก็ไม่ยอมถอน
ภาษิตเขมร	ពុះ អាចម៍ កាប់
	ถ่าย ชี้ กำ
ความหมาย	ชี้เหนียว

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน โดยภาษาจีนใช้ว่า — แปลว่า หนึ่ง, 毛 แปลว่า ขน, 不 แปลว่า ไม่ และ 拔 แปลว่า ถอน หมายถึง แม้แต่ขนเส้นเดียวก็ไม่ยอมถอน ใช้กับคนที่ขี้เหนียว ไม่ยอมเสียสิ่งใดไปง่าย ๆ ขนาดขนแค่เส้นเดียวยังไม่ยอมถอน ส่วนภาษาเขมรใช้ว่า ពុះ แปลว่า ถ่าย, អាចម៍ แปลว่า ขี้ และ ក្តាប แปลว่า กำ หมายถึง ขี้แล้วกำ ซึ่งใช้กับคนที่ขี้เหนียวเช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นว่าทั้งสองภาษิตนั้นได้กล่าวถึงคนที่ไม่ยอมสละบางสิ่งบางอย่างที่เป็นของตนเองไป ถึงแม้ว่าของสิ่งนั้นจะไม่มีค่าสำหรับตนก็ตาม

ภาษาจีน	作	茧	自	缚
	ปั่น	ไหม	ตัวเอง	ติด, พัน
ความหมาย	ติดกับดักตัวเอง หาเรื่องให้ตัวเอง			
ภาษาเขมร	ជំពៅ	មិន	ឈឺ	
	แผล	ไม่	เจ็บ	
	យក	ឈឺ	ទៅ	ចាក់
	เอา	ไม้	ไป	ทิ่ม
ความหมาย	หาเรื่องใส่ตัวเอง			

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน โดยภาษาจีนใช้ว่า 作 แปลว่า ปั่น หรือ ทำ, 茧 แปลว่า ไหม, 自 แปลว่า ตัวเอง, 缚 แปลว่า พัน ส่วนภาษาเขมรใช้ว่า ជំពៅ แปลว่า แผล, មិន แปลว่า ไม่, ឈឺ แปลว่า เจ็บ, យក แปลว่า เอา, ឈឺ แปลว่า ไม้, ទៅ แปลว่า ไป และ ចាក់ ทิ่ม จะเห็นได้ว่าทั้งสองภาษิตไม่มีคำเปรียบเทียบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันเลย แต่ว่ายังมีความหมายเหมือนกันซึ่งก็คือ หาเรื่องให้ตัวเอง หาเรื่องใส่ตัว

ภาชิตจีน	大 智 若 愚
	มาก ปัญญา แต่ทำ โง่
ความหมาย	คนฉลาดแต่ทำเป็นโง่ คมในฝัก
ภาชิตเขมร	ត្រុក ត្រុក អ្នកស្រុក មើលងាយ រលាស់
	เซื่อง เซื่อง ชาวบ้านดูถูก สะบัด
	ក្នុង ខ្លាច មាន ឱត មាន ភណ្ណ
	กั้น กระจาย มี เสียง มี ทรัพย์
ความหมาย	ผู้ที่มีความรู้และมีฝีปากแต่ทำกิริยาเจียมตัวเจียม ๆ เหมือนคนที่โง่เขลา ครั้นถึงเวลา ก็แสดงปัญญาให้เห็น ประจักษ์ท่ามกลางผู้คน จึงได้รับการยกย่องสรรเสริญ

จากภาชิตจีนและภาชิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน โดยภาชิตจีนใช้ว่า 大 แปลว่า มาก, 智 แปลว่า ปัญญา, 若 แปลว่า แต่ทำ และ 愚 แปลว่า โง่ ส่วนภาชิตเขมรใช้ว่า ត្រុកត្រុក แปลว่า เซื่องเซื่อง, អ្នកស្រុក แปลว่า ชาวบ้าน, មើលងាយ แปลว่า ดูถูก, រលាស់ แปลว่า สะบัด, ក្នុង แปลว่า กั้น, ខ្លាច แปลว่า กระจาย, មាន แปลว่า มี, ឱត แปลว่า เสียง, មាន แปลว่า มี และ ភណ្ណ แปลว่า ทรัพย์ จะเห็นได้ว่าทั้งสองภาชิตนั้นไม่มีคำเปรียบเทียบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันอยู่เลย แต่อย่างยิ่งมีความหมายเหมือนกันซึ่งก็คือ คนที่มักจะทำตัวเจียม ๆ ไม่สูงส่งกับใคร หรือทำตัวเหมือนคนโง่ ทำให้คนอื่นคิดว่าไม่เก่ง ไม่มีความสามารถ แต่เมื่อถึงเวลาแสดงความสามารถกลับทำได้ดีและเชี่ยวชาญ จึงทำให้ได้รับคำชม

ภษิตจีน 以 毒 攻 毒

ใช้ พืช โจมตี พืช

ความหมาย ตอบโต้หรือแก้ด้วยวิธีการเดียวกัน เมื่อเรถูกระทำด้วย
สิ่งใด นำสิ่งนั้นมากระทำกลับ

ภษิตเขมร បន្លា មុត យក បន្លា ជួស

หนาม ยอก เอา หนาม บ่ง

ความหมาย ตอบโต้หรือแก้ด้วยวิธีการเดียวกัน

จากภษิตจีนและภษิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน โดยภษิตจีนใช้ว่า 以 แปลว่า ใช้, 毒 แปลว่า พืช, 攻 แปลว่า โจมตี, 毒 แปลว่า พืช ส่วนภษิตใช้ว่า បន្លា แปลว่า หนาม, មុត แปลว่า ยอก, យក แปลว่า เอา, បន្លា แปลว่า หนาม, ជួស แปลว่า บ่ง จะเห็นได้ว่าทั้งสองภษิตนั้นไม่มีคำเปรียบเทียบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันอยู่เลย แต่ว่ายังมีความหมายเหมือนกันซึ่งก็คือ การตอบโต้หรือแก้ด้วยวิธีการเดียวกัน

ภษิตจีน 虚 张 声 势

ปลอม อวด เสียง พลัง

ความหมาย แสดงพลังและอำนาจอันยิ่งใหญ่แต่แท้จริงไม่มีอะไรเลย

ภษิตเขมរ ផ្អែ ព្រួស មិន ដែល ខាំ

หมา เहां ไม่ เคย กัด

ตุลณาส์ หม่า ยีธ ไผ่ล ญู่่ง

ฟ้าร้อง ครีน ไม์ เคย ฝน

ความหมาย คนที่ชอบขู่เสียงดัง หรือพูดโอ้อวดแสดงความเก่งกล้าแต่
ความจริงแล้วไม่น่ากลัวหรือไม่เก่งจริง

จากภษิตจีนและภษิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที้นำมาเปรียบเทียบ
ต่างกัน โดยภษิตจีนใช้ว่า 虚 แปลว่า ปลอม, 张 แปลว่า อวด, 声 แปลว่า เสียง, 势 แปลว่า พลัง
หมายถึง ทำเป็นอวดว่าตัวเองมีอำนาจใหญ่โต และไปกระทำต่อหน้าผู้อื่น แต่แท้จริงกลับไม่มีอำนาจ
อะไรเหมือนทีทำไป ส่วนภษิตเขมรใช้ว่า ฝู้ แปลว่า หมา, ฤฬ แปลว่า เहां, ยีธ แปลว่า ไม์,
ไผ่ล แปลว่า เคย, ฮำ แปลว่า กัด, ตุลณาส์ แปลว่า ฟ้าร้อง, หม่า แปลว่า ครีน, ยีธ แปลว่า ไม์, ไผ่ล
แปลว่า เคย, ญู่่ง แปลว่า ฝน หมายถึง คนทีชอบขู่เสียงดัง หรือพูดโอ้อวดแสดงความเก่งกล้าแต่ความ
จริงแล้วไม่น่ากลัวหรือไม่เก่งจริง เหมือนหมาทีคอยเหहां แต่ไม่เคยกัดใคร จะเห็นได้ว้ทั้งสองภษิตไม่มี
คำเปรียบเทียบทีเหมือนหรือคล้ายคลึงกันอยู่เลย แต่ว้มีความหมายเหมือนกัน

ภษิตจีน 孤 掌 难 鸣

คนเดียว ฝ่ามือ ยาก ดัง

ความหมาย ตบมือข้างเดียวไม่ดัง ทำอะไรฝ่ายเดียวคงไม่เกิดผล ถ้าอีก
ฝ่ายไม่ร่วมด้วย

ภษิตเขมร ត្រឡាច វាវ ទៅ

ฟักเขียว เลื้อย ไป

ญู่่า វាវ មក

ฟักทอง เลื้อย มา

ความหมาย ทำอะไรฝ่ายเดียวย่อมไม่เกิดผลหรือตบมือข้างเดียวย่อม
ไม่ดัง

จากภษิตจีนและภษิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งนำมาเปรียบเทียบ
ต่างกัน โดยภษิตจีนใช้ว่า 孤 แปลว่า คนเดียว, 掌 แปลว่า ฝ่ามือ, 难 แปลว่า ยาก, 鸣 แปลว่า ดัง
หมายถึง ทำอะไรฝ่ายเดียวไม่ได้ถ้าอีกฝ่ายไม่ร่วมด้วย เหมือนกับเมื่อตบมือข้างเดียวนั้นยากที่จะ
เกิดผล ส่วนภษิตเขมรใช้ว่า ត្រឡាច แปลว่า ฟักเขียว, វាវ แปลว่า เลื่อย, ទៅ แปลว่า ไป, ញៅ
แปลว่า ฟักทอง, វាវ แปลว่า เลื่อย, មក แปลว่า มา หมายถึง ทำอะไรฝ่ายเดียวย่อมไม่เกิดผลหรือตบ
มือข้างเดียวย่อมไม่ดัง เหมือนกับฟักเขียวเลื่อยไป ฟักทองเลื่อยมา จะเห็นได้ว่าทั้งสองภษิตไม่มีคำ
เปรียบเทียบที่เหมือนกันอยู่เลย แต่ว่ามีความหมายเหมือนกัน

ภษิตจีน 观 其 言 行,

ทัศนคติ เขา พูด แสดง

知 其 为 人

รู้ว่า เขา เป็น คนอย่างไร

ความหมาย กิริยาท่าทางที่เขาแสดงออกมา สามารถบ่งบอกได้ถึงที่มา
ของเขา หรือ เราจะรู้ต้นไม้มักต้นได้จากผลของมัน

ภษิตเขมร សំដី ស ជាតិ មារយាទ ស ក្រកូល

คำพูด สื่อ ชาติ มารยาท สื่อ ตระกูล

ความหมาย กิริยามารยาทที่แสดงออกมา สามารถบ่งบอกได้ว่ามีชาติ
ตระกูลสูงหรือต่ำต้อยแค่ไหนและได้รับการอบรมสั่งสอน
มากน้อยเพียงใด

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน โดยภาษาจีนใช้ว่า 观 แปลว่า ทักษณคติ, 其 แปลว่า เขา, 言 แปลว่า พูด, 行 แปลว่า แสดง, 知 แปลว่า รู้ว่า, 其 แปลว่า เขา, 为 แปลว่า เป็น, 人 แปลว่า คนอย่างไร หมายถึงเราสามารถรู้ได้เลยว่าคน ๆ นั้นเป็นคนอย่างไรและครอบครัวเขาเป็นแบบไหนจากทักษณคติ คำพูด กิริยาที่คนนั้นแสดงออกมา ส่วนภาษาเขมรใช้ว่า សំដី แปลว่า คำพูด, ស แปลว่า ส่อ, ជាតិ แปลว่า ชาติ, មារយាត แปลว่า มารยาท, ស แปลว่า ส่อ, ក្រកូល แปลว่า ตระกูล หมายถึง คำพูดส่อชาติ มารยาทส่อตระกูล กิริยามารยาทที่แสดงออกมา สามารถบ่งบอกได้ว่ามีชาติตระกูลสูงหรือต่ำต้อยแค่ไหนและได้รับการอบรมสั่งสอนมามากน้อยเพียงใด จะเห็นได้ว่าทั้งสองภาษาไม่มีคำเปรียบเทียบที่เหมือนกันอยู่เลย แต่ที่มีความหมายเหมือนกัน

ภาษาจีน 按 部 就 班

ทำตาม ส่วน บน ห้อง

ความหมาย ทำตามขั้นตอน

ภาษาเขมร ចាប់ ចុង ព្រយុត ជើង

จับ ปลาย พุง ต้น

ความหมาย การทำสิ่งใดต้องทำให้เป็นไปตามขั้นตอน

จากภาษาจีนและภาษาเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน โดยภาษาจีนใช้ว่า 按 แปลว่า ทำตาม, 部 แปลว่า ส่วน, 就 แปลว่า บน, 班 แปลว่า ห้อง หมายถึง การทำตามแผนก หรือ ทำงานเป็นไปตามขั้นตอน ส่วนภาษาเขมรใช้ว่า ចាប់ แปลว่า จับ, ចុង แปลว่า ปลาย, ព្រយុត แปลว่า พุง, ជើង แปลว่า ต้น หมายถึง การทำสิ่งใดต้องทำให้เป็นไปตามขั้นตอน จะเห็นได้ว่าทั้งสองภาษาไม่มีคำเปรียบเทียบที่เหมือนกันอยู่เลย แต่ที่มีความหมายเหมือนกัน

ภาซิดจีน 操 之 过 急

ยัด เอา ความ เร่งรีบ

ความหมาย ดำเนินการด้วยความรีบเร่งเกินควร อารมณ์ร้อนเกินควร
กระตือรือร้นเกินไปที่จะประสบความสำเร็จ รีบร้อน
เกินไป

ภาซิดเขมร ចិត្ត នៅ ចុង ច្រមុះ

ใจ อยู่ ปลาย จมูก

ความหมาย วู่วาม โกรธง่าย

จากภาซิดจีนและภาซิดเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน โดยภาซิดจีนใช้ว่า 操 แปลว่า ยัด, 之 แปลว่า เอา, 过 แปลว่า ความ, 急 แปลว่า เร่งรีบ หมายถึง ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความรีบร้อน ใจร้อน อาจทำให้เสียการเสียงานได้ง่าย ส่วนภาซิดเขมรใช้ว่า ចិត្ត แปลว่า ใจ, នៅ แปลว่า อยู่, ចុង แปลว่า ปลาย, ច្រមុះ แปลว่า จมูก หมายถึง การกระทำความใดสิ่งหนึ่งด้วยความวู่วาม ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ เหมือนกับใจอยู่ปลายจมูก จะเห็นได้ว่าทั้งสองภาซิดไม่มีคำเปรียบเทียบที่เหมือนกันอยู่เลย แต่ที่มีความหมายเหมือนกัน

ภาซิดจีน 千 虑 一 矢

พัน พิจารณา ก็ พลาดได้

ความหมาย แม้แต่คนฉลาดก็ทำผิดพลาด แม้แต่คนที่มีปัญญาก็ไม่พัน
ข้อผิดพลาด

ภาซิดเขมរ ចេះ របះ ក្បាច់

รู้ เสีย ท้า

ความหมาย ถึงจะมีความรู้ความสามารถมากมายก็มีโอกาสพลังพลาด
ได้

จากภษิตจีนและภษิตเขมรข้างต้นจะเห็นว่า มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบ
ต่างกัน โดยภษิตจีนใช้ว่า 千 แปลว่า พัน, 慮 แปลว่า พิจารณา, 一 แปลว่า หนึ่ง (ในบริบทนี้
แปลว่า ก็), 矢 แปลว่า พลาดได้ หมายถึง แม้แต่คนฉลาดก็ทำผิดพลาด แม้แต่คนที่มีปัญญาก็ไม่พ้น
ข้อผิดพลาด ส่วนภษิตเขมรใช้ว่า ចេះ แปลว่า รู้, រលះ แปลว่า เสีย, ក្លាច់ แปลว่า ทำ หมายถึง
ถึงจะมีความรู้ความสามารถมากมายก็มีโอกาสพลังพลาดได้ จะเห็นได้ว่าทั้งสองภษิตไม่มีคำ
เปรียบเทียบที่เหมือนกันอยู่เลย แต่ที่มีความหมายเหมือนกัน

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาษาจีนและภาษาเวียดนามที่รวบรวมได้จากหนังสือและเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต สามารถพบภาษาจีนและภาษาเวียดนามจำนวนมาก ในจำนวนภาษาเหล่านั้นมีภาษาที่มีความหมายเหมือนกันถึง 60 ภาษา เนื่องจากทั้งจีนและเวียดนามเป็นประเทศในภูมิภาคเอเชีย ส่งผลให้มีมุมมองทางด้านต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ภาษาที่มีความหมายเหมือนกันยังสามารถจัดกลุ่มตามสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบในภาษาได้เป็นสองกลุ่มคือภาษาที่มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน และอีกกลุ่มคือภาษาที่มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน

ลักษณะแรกคือภาษาที่มีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน การเหมือนกันของสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเนื่องมาจากการที่จีนและเวียดนามเป็นประเทศในทวีปเอเชีย ย่อมส่งผลให้มีลักษณะร่วมบางสิ่งบางอย่าง ไม่ว่าจะเป็น ลักษณะภูมิประเทศ สิ่งมีชีวิต วิธีการดำเนินชีวิต ความเชื่อและศาสนาต่าง ๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาเป็นคำเปรียบเทียบในภาษาได้ และยังแสดงให้เห็นว่าจีนและเวียดนามมีสิ่งเหล่านี้อยู่ในประเทศ อยู่ในสังคมและใกล้ชิดกับมนุษย์ ยกตัวอย่างเช่น การสอนให้คนหมั่นทำความดี ภาษาจีนกล่าวว่า 善有善报, 恶有恶报 แปลว่า ทำดีย่อมได้ดี ทำชั่วก็ย่อมได้ชั่ว และภาษาเวียดนามกล่าวว่า 积善之家 必有余庆 แปลว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว จะเห็นได้ว่าทั้งสองภาษามีความหมายเหมือนกันและสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบยังเหมือนกันทุกประการ เนื่องจากอิทธิพลของพุทธศาสนาทำให้เกิดภาษิตดังกล่าว โดยทั้งจีนและเวียดนามมีประชากรที่นับถือพุทธศาสนาอยู่มากมายในประเทศ

นอกจากสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเหมือนกันแล้ว ยังมีสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบคล้ายคลึงกันอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น การมองสัตว์ว่าโง่ ภาษาจีนกล่าวว่า 对牛弹琴 แปลว่า ตีพิณให้วัวฟัง ส่วนภาษาเวียดนามกล่าวว่า 对牛弹琴 แปลว่า พูดให้ควายฟัง โดยจีนมองว่า “วัว” เป็นสัตว์ที่โง่ และเวียดนามมองว่า “ควาย” เป็นสัตว์ที่โง่เช่นเดียวกัน เนื่องมาจากวัวกับควายเป็นสัตว์ใช้แรงงานให้กับมนุษย์ มนุษย์คอยใช้วัวกับควายเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระงานที่หนักอึ้ง เช่น การทำเกษตรกรรม โดยที่วัวกับควายต้องทำตามคำสั่งของมนุษย์ ในขณะที่มนุษย์ไม่จำเป็นต้องทำงานเหล่านั้น จึงนำวัวกับควายมาเปรียบเทียบว่าโง่ สะท้อนให้เห็นว่าทั้งจีนและเวียดนามต่างก็มีสิ่งเหล่านี้ในประเทศ แต่อาจจะนำมาเปรียบเทียบ

เทียบเป็นสัตว์คนละประเภท คนละชนิด เนื่องจากความแตกต่างทางด้านกายภาพ แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความคล้ายคลึงกันอยู่

นอกจากนี้ยังมีภาษิตอีกลักษณะหนึ่งที่มีความหมายเหมือนกันแต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ภาษิตในลักษณะนี้อาจเกิดจากความแตกต่างทางด้านลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย และแนวความคิดที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าทั้งจีนและเขมรจะเป็นประเทศในทวีปเอเชียก็ตาม แต่ทั้งสองประเทศนั้นมีที่ตั้งอยู่ห่างกันพอสมควร อีกทั้งจีนมีอาณาเขตที่กว้างใหญ่ไพศาลเมื่อเทียบกับเขมร ส่งผลให้สามารถพบเห็นบางสิ่งบางอย่างในจีนแต่ไม่อาจพบในเขมร ยกตัวอย่างเช่น จีนมีทะเลทรายและหิมะ แต่เขมรไม่มีทั้งสองอย่าง หรือแม้กระทั่งทัศนคติและมโนทัศน์ที่แตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบแตกต่างกันตามสภาพดังกล่าวของทั้งจีนและเขมร ยกตัวอย่างเช่น การพยายามเลียนแบบผู้อื่นแต่ไม่สามารถเลียนแบบได้ ภาษิตจีนบอกว่า **盲目仿效** แปลว่า ตาบอดเลียนแบบ ส่วนภาษิตเขมรบอกว่า **เบ็ញฎีฎะกัฎะทายฎี** แปลว่า เห็นช้างขี้ยาขี่ตามช้าง ภาษิตจีนได้นำคนตาบอดมาเปรียบเทียบในภาษิต ในขณะที่ภาษิตเขมรได้นำคนที่ไม่รู้จักประมาณตนเองมาเปรียบเทียบในภาษิต เพราะว่าพยายามเลียนแบบช้าง ไม่ว่าจะอย่างไรก็ไม่สามารถเลียนแบบได้นั่นเอง

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์

- จู่ไรรัตน์ อารยะกิตติพงษ์. (2544). **สนุกกับคำแสดงจีน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมสาร
- ฉิน หยงหลิน. (2526). “สำนวนจีนและสำนวนไทย: การศึกษา เปรียบเทียบ.” วิทยานิพนธ์มหา
บัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยงค์ อนันทวงศ์. (2534). **รวมสุภาษิตเอเชีย**. (ม.ป.ป.). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรรการพิมพ์
- พิชญดา ผกากรอง. (2558). การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนพม่ากับสำนวนไทย. วิทยานิพนธ์มหา
บัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพรินทร์ ศรีสินทร. (2546). **สุภาษิตจีน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ยงชวน มิตรอารี. (2548). **วาทะจอมยุทธ์สุดยอดสุภาษิตจีน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
เกลือเรียน
- รงรอง วงศ์โอบอ้อม. (2560). **ประวัติศาสตร์จีน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมสาร จำกัด
- ศานติ ภัคดีคำ.(2546). **ประวัติศาสตร์กัมพูชา แบบเรียนของเขมรที่เกี่ยวข้องกับไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มติชน
- สุมาลี ศรีปานเงิน. (2543). การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มี คำว่า “xin”. วิทยานิพนธ์มหา
บัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อุบล เทศทอง. (2548). **ภาษิตเขมร : วิถีชีวิตและโลกทัศน์ของชาวเขมร**. วิทยานิพนธ์ดุขุฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาเขมร มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2556). **เอกสารคำสอนรายวิชา 446 102 ภาษาเขมร 2**. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- _____. (2558). **ภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2558). **ภาษิตเขมร**. พิมพ์ครั้งที่ 1 นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์

ข้อมูลจากเว็บไซต์

กรรณิการ์ โกวิทกุล. (2544). การเปรียบเทียบภาษิตคำพังเพยจีนกับสำนวน-ภาษิตไทย. เข้าถึงเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2561 . เข้าถึงได้จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/11626>

โชติชัย ปิยะวิทยานนท์และสุนิษฐา โชติชัย ปิยะวิทยานนท์. (2544). สุภาษิตจีน 汉语成语. เข้าถึงเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.jiewfudao.com/สุภาษิตจีน/สุภาษิตจีน-B.html>

พริยา สุรขจร. (2544). **สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ : การศึกษาเปรียบเทียบ.** เข้าถึงเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/9609>

ภาษาจีนต่อทคอม. (2558.) ตัวอย่างการนำสุภาษิตจีนไปใช้. เข้าถึงเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <http://pasajeen.com/ตัวอย่างการนำสุภาษิตจีนไปใช้/>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นายอภิชัย คงคุณ
วัน เดือน ปี เกิด	16 สิงหาคม 2540
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	152/400 หมู่บ้านพฤษภาวิไล ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกะทู้ม้าน จังหวัดสมุทรสาคร 74130
ประวัติการศึกษา	
2559 – ปัจจุบัน	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์ คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา ภาษาเลือกจีน
2556 – 2558	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ สายศิลป์-ภาษา
2553 – 2555	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโคกสูง จังหวัดศรีสะเกษ

แบบโอนลิขสิทธิ์ภาคนิพนธ์

สาขาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า	นายอภิชัย คงคุณ
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	วิชาเอกเอเชียศึกษา ภาษเลือกภาษาจีน
ภาคนิพนธ์	การศึกษาเปรียบเทียบภาษิตจีนและภาษิตเขมรที่มี ความหมายคล้ายคลึงกัน
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.อุบล เทศทอง
ที่อยู่ติดต่อได้ภายหลังสำเร็จการศึกษา	152/400 หมู่บ้านพฤษภาวิไลล์ ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 74130
หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้	0970141779

ลิขสิทธิ์ของภาคนิพนธ์อันเป็นผลจากการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่ง พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกำหนดตลอดอายุคุ้มครองสิทธิ์

ลงนามผู้โอน.....

(นายอภิชัย คงคุณ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงนามผู้รับโอน.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....